”Kill your darlings”-collage

Tid: 2 lektioner á 45 min.

Fantastisk du er nået hertil.
Jeg håber, at du får meget ud af denne undervisningsguide, som er udført af papir- og tekstilkunstner Gitte Lægård med støtte fra Statens Kunstfond.

Den er både til dig, der ønsker at bruge det udviklende i din egen skabende proces, **men også for dig**, der underviser i billedkunst eller håndværk og design i folkeskolen eller på andre kreative uddannelser og skoler. Øvelserne er nemlig lavet sådan, at jeg har inddelt dem i 45 minutters lektioner, så de passer til folkeskoletimerne.

Inden du skal igang se anbefaler jeg:

At du læser hele PDF guiden og kigger videoerne igennem ift. hvilke læringer, vi skal igennem, og hvilke materialer redskaber du skal finde frem.

Som underviser kan jeg altid godt selv lide, at have haft øvelserne i mine hænder før jeg underviser videre heri. Det giver bare den allerbedste formidling, fordi du så kender til, hvor udfordringerne kan ligge og har erfaring med materialerne.

Aldersgruppe

Denne øvelse har jeg lavet helt ned til børnehaveniveau. Da jeg arbejder meget procesfokuseret, kan alle aldersgrupper lave øvelserne og have glæde af metoderne.

Som underviser kan du selv differentiere øvelserne, så de præcist passer til din målgruppe. Du kender din gruppe bedst.

Denne øvelse/PDF er en lille del af flere undervisningsforløb opbygget på samme måde, som du kan købe adgang til via **www.gittelaegaard.dk eller booke mig som kunstner til halv pris via børnekulturhuset**

Gitte Lægård

Intro til underviseren

Læringsteamer:

- bryde grænser
- se det smukke i det uperfekte
- collage som teknik
- materialeforståelse

Video 1

BRYD GRÆNSER VED AT RIVE VÆRKER ITU

Denne øvelse kan være meget udfordrende for børn og unge. Jeg har haft et par elever, som simpelthen er begyndt at græde over den. Det har dog ledt til nogle virkelig gode samtaler omkring de muligheder samt nye erkendelser, som kunsten giver os samt nye erkendelser.

Det skal også siges, at alle børn mødte op igen til næste undervisningsgang på trods af de blev udfordret, så helt skræmte var de ikke blevet over opgaven.

Video 2

Se på Børnekulturhusets hjemmeside

AT SE DET SMUKKE I DET UPERFEKTE

Den helt store prøvelse i dette forløb er, at eleverne efter at have lavet to smukke værker i starten af timen, bliver bedt om at rive dem i stykker og sætte dem sammen til et nyt værk. Som du nok kan forestille dig kan det være en udfordring for nogle, fordi vi kæmper med en perfekthedskultur. Selv ned i de helt små årgange.

Øvelserne handler om at lære at udfordre sig selv. Nogle gange kan man faktisk ende med noget endnu smukkere ved at turde at vende tingene lidt på hovedet. Det kan også ske at en undersøgelse ikke bliver som man faktisk forventede. MEN DET ER ALTSÅ HELT OK! Alting behøver ikke være perfekt hver gang. Hvad er det værste, der kan ske? At man må bruge tid på at tegne en ny tegning, som man ovenikøbet dygtiggør ens tegnefærdigheder med.

På trods af, at det måske i øjeblikket kan være lidt svært at se for børnene, så er min erfaring, at det faktisk rykker noget hos dem, og det skaber utrolig gode samtaler.

Du vil opleve med opgaven, at der virkelig kommer nogle skønne levende rå udtryk frem, som kombinerer det færdige, umage udtryk med et råt, revet look. Det er en fed kontrast.

Intro til underviseren fortsat

Særlig vigtigt!

Det vigtige i denne øvelse som underviser er IKKE at sige på forhånd, hvad næste opgave går ud på: **AT DE SKAL RIVE DERES VÆRKER ITU.** Så får du dem ALDRIG til at lave 1. del af opgaven, eller de skynder sig igennem den. Dermed ikke sagt, at de skal bruge uanede med tid ifht. at den skal ødelægges.

Video 3

Se på Børnekulturhusets hjemmeside

COLLAGE SOM TEKNIK

En anden ting, vi skal arbejde med, er collage som udtryksform. Nogle elever har måske prøvet at arbejde med collage tidligere og synes måske også, det var svært. Det kan jeg godt forstå, at det kan være, fordi man er bange for at klippe og ødelægge sine ting. MEN i forløbet får I metoder til at arbejde frit med collagen, så det fremadrettet måske ligefrem bliver deres yndlingsteknik.

Video 4

Se på Børnekulturhusets hjemmeside

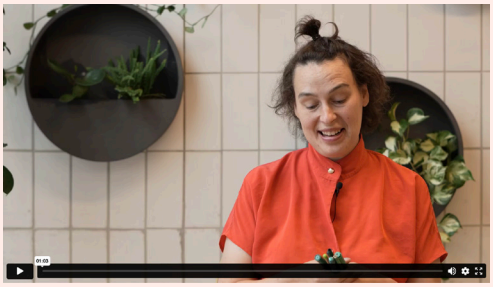

MATERIALELÆRE

Børnene lærer at kombinere forskellige materialer og ser de forskellige strukturer i sammenhæng. Ved at vi kun bruger en nuance i denne øvelse, nemlig grøn, tydeliggøres forskellighederne for børnene.

Intro til underviseren fortsat

Video 5
Se på Børnekulturhusets hjemmeside

SKABELON SOM REDSKAB

Afhængigt af aldersgruppen og deres niveau har jeg tegnet nogle skabeloner, som de kan tegne og klippe efter. I dette tilfælde tulipanhoveder. Nogle gange, hvis jeg har tid før undervisningen starter til de helt små årgange, har jeg klippet et motiv ud til hver elev, så alle har et motiv, de kan starte med. Det giver en ro til dig som underviser. OG ROEN går jeg meget op i at skabe på mine forløb.

TULIPAN SKABELONER

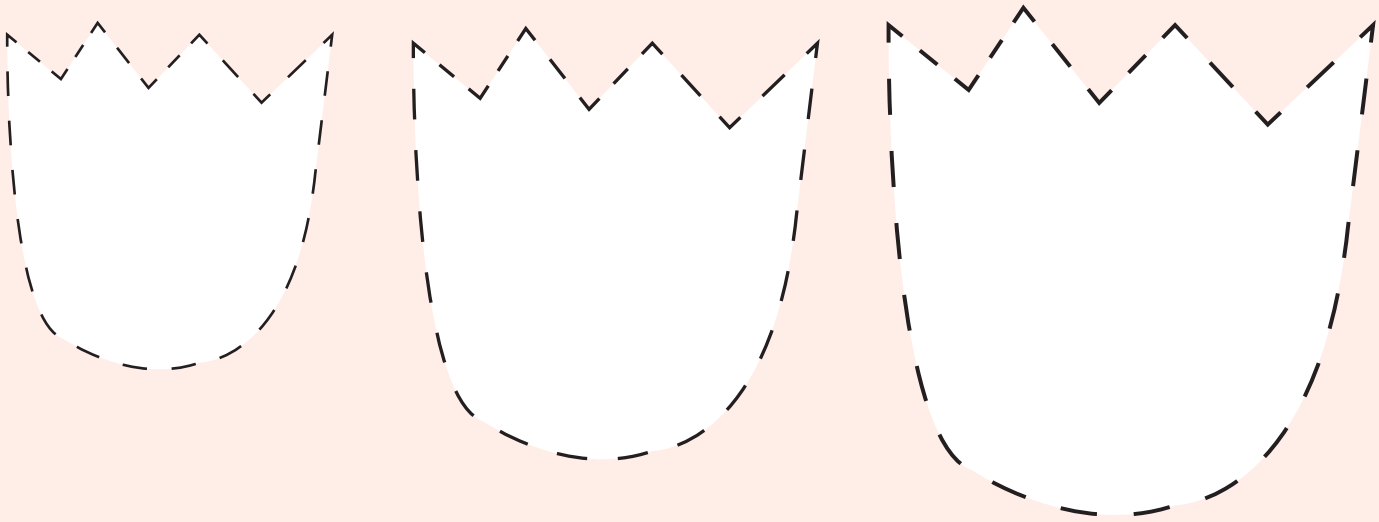

Video 6
Se på Børnekulturhusets hjemmeside

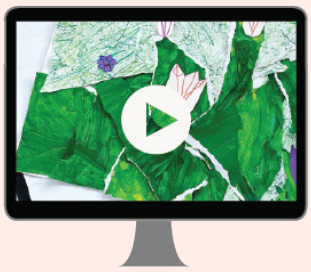

HJÆLPEVÆRKTØJER

Min erfaring som underviser er, at når jeg stiller en opgave, har jeg ofte forhåndslavet et par fysiske eksempler på et stykke papir, inden eleverne selv skal i gang. Det hjælper dem til at forstå metoderne bedre.

Derfor har jeg lavet nogle medfølgende videoer, som du kan vise til hver opgave, hvor jeg arbejder med øvelsen som inspiration og guidning. Disse videoer kan du vise for eleverne, inden de selv skal igang med hver øvelse.

Alle materiale kan købes hos Creativ Company, som alle folkeskoler har indkøbsaftaler med.

- Tuscher i forskellige farve
- Restkarton i røde, gule og lilla farver
- Papir til at male på i A4-format
- Hvidt A3-papir
- Sakse
- Akryl i grønne farver (kan også være blå og gul, som I blander, men fokusset er ikke i denne øvelse at lære at blande farver)
- Limstifter
- Fedtfarver, tuscher og kridt i grønne nuancer

Lokale

Jeg anbefaler, at du sidder i billedkunstlokalet. Øvelserne her grisser. Særligt med akrylmalingen.

SELVE UNDERVISNINGEN

1. lektion:
45 minutter

Start timen med at tale om opgaven: 5-10 min.

Idag skal vi lave smukke tulipanmarker, hvor I får lov til arbejde med mange forskellige materialer. Både akrylmaling, fedtfarve, tusch og farveblyanter. MEN vi må kun arbejde i farven grøn.

Fokus er på at lære forskellige materialestrukturer at kende, og se på, hvordan de fungere sammen og skaber smukke kontraster.

Kunstner-
reference

Her kan du fx også vise billedeksempler af den danske kunstner og grafiker Per Kirkebys geologiske landskabsfortolkninger. Han laver så smukke varierede strukturer og overflader i et maleri. Det ligner, at han både bruger maling men også kridt og fedtfarver i sine værker. (er usikker på, om han faktisk gør det, MEN det ligner det, hvilket er det vigtigste ift. denne opgave) Du kan inspirere eleverne til at vise, hvor mange forskellige overflader og strukturer, jorden i hans værker har, hvilket de også selv skal arbejde med om lidt i form af græsmarker.

Før øvelserne stilles:

På det første bord finder du som underviser en masse grønne farver frem i forskellige nuancer. Det kan være pastelkridt, oliekridt, tuscher, farveblyanter.

Og på et andet bord finder du to grønne akrylfarver frem plus pensler.

1. øvelse

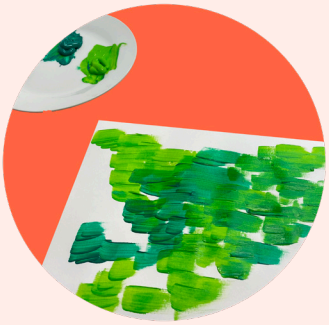

Video 7

Se på Børnekulturhusets hjemmeside

Skab to græsmarker: 20 minutter

Alle børn skal nu tegne/male to værker af græsmarker med de forskellige nuancer:

- Et værk hvor de KUN bruger akryl maling i 2 grønne nuancer.
- Et værk hvor de bruger oliekridt, farveblyanter og tuscher i ét udtryk.

2. øvelse

Video 8

Se på Børnekulturhusets hjemmeside

Farvelæg tulipaner: 10 min.

Giv alle elever en udklippet tulipan til at starte med og lad dem dekorere dem med tuscher i forskellige farver og mønstre, imens malingen på papirene tørrer.

Når de har dekoreret én, kan de selv klippe flere blomster ud i karton. Enten efter skabeloner eller deres frie fantasi.

Hvis timen slutter nu, så ryd op. Ellers går vi videre til de næste 45 min.

SELVE UNDERVISNINGEN

2. lektion:
45 minutter

Start timen med at tale om dette, imens I kigger på tegningerne fra sidst: 5 min.

Forklar eleverne lidt omkring det populære begreb indenfor kunstneriske processer "Kill your darlings" eller "Dræb din yndlings" på dansk.

Forklaring: At man nogle gange kan være så glad for noget, så man faktisk bliver helt blind for at se andre muligheder. Eller at man kan være så fastlåst i sit hoved på, hvordan noget skal se ud fra starten, hvilket gør, at vi ikke rykker os som kunstnere og mennesker.

Den næste øvelse kan godt være lidt udfordrende, men det er en virkelig god øvelse til at rykke vores faste måder at gøre ting på.

Før øvelserne stilles:

Alle børn får udleveret:

- A3-papir
- Lim
- Deres værker fra sidst + blomsterne

1. øvelse

Video 9
Se på Børnekulturhusets hjemmeside

Riv itu: Ca. 5-10 min.
Bed eleverne på en sød måde om, at alle skal rive deres værk itu.
De må selv bestemme, om det skal rives i små stykker eller større stykker eller en kombination.

2. øvelse

Video 10
Se på Børnekulturhusets hjemmeside

Skab din tulipanmark 20 min:
Til sidst skal de sammensætte deres mange små udrivninger til et nyt værk- en græsmark, i selskab med tulipanerne.

Inden børnene klistrer deres endelig collager sammen, skal du motivere dem til at have fokus på nedenstående elementer:

- Øv jer på at arbejde med lag fx ved at gemme noget af en blomst bag noget andet.
- Eksperimenter med kompositionen. Skal alt være småt eller stort? Eller en kombination.
- Kombiner de forskellige materialestrukturer. Både tusch, fedtfarve og akryl.

Samtale-pause

I slutningen af timen lægger du alle tulipanmarks-collagerne frem på et bord, som I kan samtale ud fra.

Her kan du også referere tilbage til Per Kirkebys geologiske landskabninger med de mange forskellige strukturer i ét billede.

Spørgsmål du kan stille eleverne:

- Hvordan var det at rive sine værker itu?
- Er det en teknik, du vil prøve en anden gang?

At rive sine værker i stykker er en god øvelse, som I kan arbejde med i mange flere sammenhænge. Hvis det er til en ældre aldersgruppe kan man evt. arbejde med et andet tema end en tulipanmark. Det kan også være sort/hvid nuancer man arbejder i, som måske inspirere denne målgruppe mere.

Tak for nu, jeg håber du/I fik lavet en masse spændende arbejde.

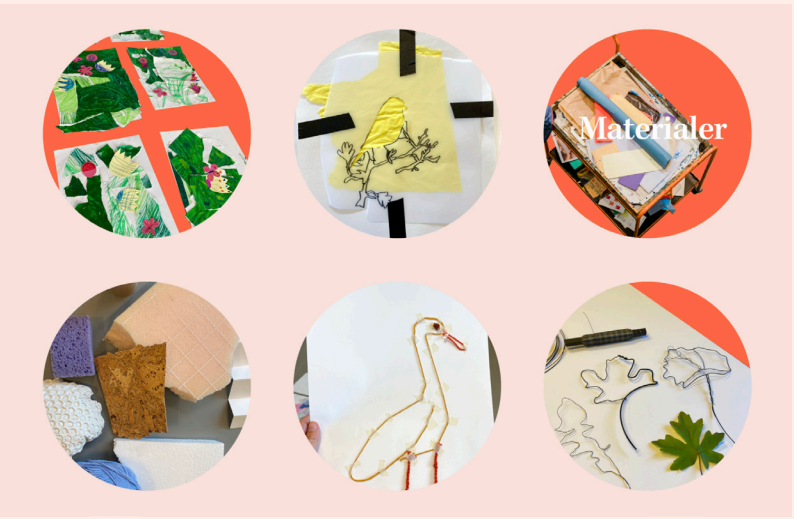

Hvis du har lyst til flere legende procesøvelser til mange timers undervisningsforløb eller til udvikling af din egen kunstneriske proces, kan du købe flere af mine online forløb via **www.gittelaegaard.dk eller booke mig som kunstner til halv pris via Børnekulturhuset.**